

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. február 5

Vasárnap.

XXIV évfolyam. 11. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitltér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyitltér díja előre fizetendő.

Mi lesz?

Teljesen helytelen most az a kérdés, bár szakadatlanul találkozunk is vele, hogy „ki fog jönni?” Ha tárgyilagos és nem személyi politikát folytatunk, akkor csak azt szabad kérdezni, hogy „mi fog jönni most?” és ebből meg is kapjuk a döntést, az egyedül elfogulatlant, a fölött, hogy ki, vagy kik lehetnek hivatva az államügyek vezetésére. Minderekelőtt össze kell jönnie a parlamentnek; a Tisza miniszterium bizonyára beadta lemondását és azt a király addig elintézi. Ideiglenesen ennek a miniszteriumnak kell, hacsak legerősebb kényszerítő okok nem szólnak ez ellen, a kormányzást tovább vezetni, mert végleges utódlásra gondolni sem lehet, mielőtt az új parlamenti többség lényege és erőssége alkotmányos alakban meg nem nyilatkozott. Ez csak a Ház megalakulása, az elnökségi funkcionáriusok megválasztása által történik. Azután a többség vezető személyeinek meg kell jelenniük a király előtt és elő kell adniuk közös kormányprogramjuk alapelveit, mely programot, támaszkodva egy elég erős és megbízható kíséretre, megvalósítani szándékoznak. Ha ez a program keresztülvihető, akkor nincs semmi baj, akkor megvan a jövődó miniszterium, akkor meglehetősen pontosan ismerjük is a kormányhatalom egyes vise-

leit. De ha ez a program keresztül nem vihető, akkor kezdődik csak igazán és a maga teljes hevésségében a tulajdonképpeni válság. Már pedig csak egy olyan kormányprogram vihető keresztül, mely teljes mértékben figyelembe veszi a monarchia hatalmi állását, nemzetközileg vállalt kötelezettségeit. Hogy a választások előtti napon a Németországgal való kereskedelmi szerződés létrejött, hogy e szerződésnek megfelelően realizálni kell az alapvonásait, már Olaszországgal is megkötött szerződést, hogy ez egyáltalán csak az Ausztriával közös vámtarifa alapján és ezért csak a kiegyezés elintézésével történhetik, hogy pedig a kereskedelmi szerződések tíz évi érvénnyel bírnak: mindez a leg erősebb bizonyíték arra, hogy a két vámterület azonnali szétválasztásához fogni lehetetlen, hogy ama törekvések azonnali megvalósítása, melyeket az 1848-as pártfrakciói a választási harcban képviseltek és melyeket a frakciók oly erősen felduzzasztottak, teljesen kizártnak látszik. E frakciók bizalmi férfainak javaslatai ezek szerint olyanok kellene, hogy legyenek, hogy hathatós garanciát nyújtsanak arra, hogy a monarchia említett kötelezettségei a kiszabott időn belül a magyar parlamentben is alkotmányos úton teljesítettni fognak. Ha ezeket a garanciákat nem tudják nyújtani, melyek semmiesetre sem

képeznek prejudiciumot Magyarországnak nemzeti törekvéseire, akkor támadnak csak valóban az igazi veszedelem az adott helyzetből. Mert akkor viszály keletkezik a törvényhozás tényezői, a korona és a nemzet képviselte közt; és akkor ismét a nemzethez kellene intézni azt az alkotmányos kérdést, hogy miként kívánja elkerülni a királlyal való konfliktumot, kinek a monarchia hatalmi állásáról, tehát Magyarországnak nemzetközi tekintélyéről is gondoskodnia kell.

Csak akkor történhetik meg az igazi döntés egy tartós kormány fölött.

Tisza miniszterelnök lemondása. Ő felsége, mint táviratunkban jeleztük, szerdán délelőtt fél tíz órakor hosszabb kihallgatáson fogadta Tisza István gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök bejelentette az egész kabinet lemondását, a mit később írásbelileg is be fog nyújtani. Ő felsége a lemondó miniszterelnök javaslatára Andrássy Gyula gróftól bízta a kihallgatásra, ki pénteken Bécsbe érkezett. Egyéb államferfiak meghívása és ő felségének Budapestre való utazására vonatkozólag eddig nem történt intézkedés.

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Tisza István gróf miniszterelnök, aki ma reggel ide-érkezett, délelőtt fél tíz órakor magánkihallgatáson jelent meg ő felségénél, hogy bejelentse a kabinet lemondását. Az írásbeli lemondókérvényt csak a napokban küldi el a királynak. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. Még az nap folyamán meghívást kapott ő felségéhez Andrássy Gyula gróf, a kit

TÁRGA.

Különös boszuállás.

— Vidám történet. —

Irta: Barthalis János.

Klein volt a családi neve.

A körülmetélésben a Márton nevet kapta.

Apja árendás volt az Alföld egyik nagyközségében. Pénzes ember hírében állt az öreg tátilében, ki a magyar nemzet újjászülésekor polgárjogra tövén szert, — az egyszerre szűkpénzü mánassá vedlett földesur kegyeit — csak ketten tudták hogyan — megnyerte. És az akkor még fiatal Klein e peretől kezdve árendás lett az ország harmadik uradalmában.

Vetélytársa, a tányéros-zsidóból lokális szatócésá avánzsírozott Grósz — ki az árendási cím és jogok elnyerhetésének lovagi porondján bész ellenfele volt Kleinnak mikor diestelen harcban a finánciális aróni fővénnyén, a nyeregéből kiemeltetett, egy végső, halálós kópjadőfést irányzott a győztes dalia szívének:

— Könjü volt — szólt kundsajtjeinek — mondok, könjü volt a „Picusnak” djózedelmkedni én fülöttem, mikor van ü neki suk-suk geld, s van ü neki „ed jön örö feleség”. . . .

Ennél nem is szólt többet. Hanem ez elég volt, mert e peretől a Klein név meghalt a népajkon. Azon-
tul az iskolás gyerek is csak így szólította a sze-

renesős árendást: Jó napot, hallja kend, Picus! Hogy van kend, Picus? Hogy adja kend a prima trökölypálinkát, Picus.

A legyőzött Grósz pedig — ha az utcán találkoztak — tajtékzó szájjal kiabált rá: — Halloda, te, Picus?! Ha addig éltet is a nagy Jehova, ezért boszút állok rajtad! Ha rajtad nem tudok, az ivadóknak keseritem meg az életét, örökre, örökre! Megállj csak!

Ezt már hibátlan zsidójargonban dörögte.

Az újra keresztelt árendás eleinte szörnyű dühös volt a kellően nem bélyegzett, s általa nem is kérelmezett növényeltatási kázus miatt.

Egy pár sihedernek ugyan beverte a kenyér-öröljét, hogy az menten leszaladt a profuntmagazinba. Ilyes ki, — illetve „betöréseleért” fizetett is néhány keserves forintokat. Sőt történt ezen kirohanásai miatt olyan égbekiáltó eset is, hogy néhány napig más csukta be éjszakára Picus uram után az „ajtót” s reggel sem ökelme nyitotta ki azt.

De: hát a Picus illetén állapotának sem ő, hanem úgy Verbőci előtt mint utána, a törvényhozóikar volt az oka, akik is okosabb dolgok hiányában kitalálták a verekedők számára a — dutyit.

Meg van írva, hogy: ne menjen le a nap, a te haragoddal. Hanem erről Picus — már csak mi is nevezzük annak — nem akart tudomást venni.

Szörnyű dühös volt a világra, de leginkább a szatóc: hitsorsosra, aki nem szűnt meg őt gunyolni. Ha az utcán találkoztak — egyebütt ugyan nem, mert még a zsidagógába sem ment be Picus, ha

tudta, hogy ott van a Grósz — mondom: ha véletlenül találkoztak, Picus — alias Klein — már távolról kezdett maga elé köpködni, s habzó szájjal hadarta a senakózt jövő ellenfélnek:

— Phü te, jelázatos! Te, te bhődösös, szurkoskezü pernahájder! Phü, te rágolmozó betjár, svindler publ

S mindezt „ékes” magyarsággal, hogy mindenki megértse.

A másik pedig egész nyugodtan fölemelte a két karját a fejéhez, szétálló fülei mellé, — mely állapotban hasonlított ahoz az állathoz, a mely szarvakat hord a koponyáján, a szájjával az aranyak csengését utánozva — vonatkozással köztük lefolyt harcra így üvöltözött:

— Kus te tréfli Picus!

A másik pereben már összementek. Pofozkodtak, pökdösték, szidalmazták egymást, s ki ki rágatta a nem a saját szakállát, meg a pájesztét, hogy azt valóságos gyönyörűség volt szemlélni a jámbor keresztény halandóknak.

* * *

Annak a „dühös természetű” Picusnak volt a fia előlemlített Márton ifju ur, ki akaratán kívül szerepel e rövid történetben.

Klein — alias Picus Márton — már kora ifjúsága óta nagy tisztelője volt az asszonyi állatoknak.

A fülesiklandó női szoknyasuhogás valóságos extazisba hozta. Ha pedig egy szemrevaló föhíreseléd,

február 3 án fogadnak a Hofburgban. Egyéb intézkedéseket eddig még egy irányban sem tettek.

Egyidejűleg konstatálják, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf, ő felsége személye körüli minisztert már szombat délután két óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta a király. Khuen Héderváry gróf a kihallgatáson bejelentette a kabinet lemondását és kimerítő jelentést tett a politikai és a parlament helyzetéről.

Ő felsége a kabinetnek Tisza István gróf miniszterelnök által bejelentett lemondását tudomásul vette, de az uralkodó formális döntése csak akkor fog bekövetkezni, a mikor az írásbeli lemondási kérvény előtte lesz. Mivel a magyar minisztertanács a lemondást már elhatározta, a lemondási kérvény megszerkesztése céljából nincs szükség újabb minisztertanács tartására. A kérvényt azonban, mint szokásos, a kabinet valamennyi tagja aláírja.

A miniszterelnök délután öt órakor elutazott Budapestre, miután a délután folyamán fogadta Goluchowski gróf külügyminiszter és Pitreich lovag látogatásait.

Beszélgetés Tisza István gróffal. A bécsi Fremdenblatt egyik munkatársa ma beszélgetést folytatott Tisza István gróffal. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— A magyarországi választások eredménye magával hozta, hogy ma a kormány nevében bejelentettem a kabinet lemondását. Döntés ma még nem történt.

Arra a kérdésre, hogy a felség elfogadja-e majd a lemondást, a miniszterelnök így felelt:

— Magától értetődik. Ezt a magyarországi helyzet követeli.

Arra a kérdésre, vajon a király magyar politikuskokat hív-e magához Bécsbe, Tisza István gróf így válaszolt:

— Ma csak az bizonyos, hogy Andrássy Gyula gróf, a disszidensek vezére kap meghívást a királyhoz, hogy a válság kibonyolításáról való felfogását precizizozza. Egyéb intézkedések nem történtek.

Ugyancsak a Fremdenblatt-ban egy előkelő magyar politikus, a kinek módjában volt Tisza gróf felfogását megismerni, a következőket közli:

— Az, aki eddig a korona teljes bizalmának örvendett, ma a korona felfogásának megváltozását fogja tapasztalni, újból meggyőződhetett az uralkodó jószágáról. Tisza István gróf nagyon kegyes fogadtatásban részesült. Legelső helyen is elismerik, hogy a választások eredményét előre nem lehet kiszámítani. Másrészt azonban bizonyos, hogy Tisza gróf nem vezetheti tovább az állami ügyeit. Utódjának kérdése is nem csekély nehézségeket okoz.

Politikai körökben Tisza gróf egy jellemző mondatát citálják. Egy magyar politikus megkérdezte tőle, hogy mit gondol a politikai helyzetről, mert a helyzet hiteles leírása nagyérdekű dolog volna.

Tisza István gróf erre a következőket válaszolta:

— Akkor az Erzsébet-köruttra kell mennie, ott lakik Kossuth Ferenc.

Ezek a szavak arra vallanak, hogy Tisza grófnak az a véleménye, hogy a válság kibonyolítását az eddigi ellenzéknek kell a kezébe vennie. Mint-hogy azonban az ellenzék most még nem kormányképes, Andrássy grófnak kell átvennie az állami ügyek vezetését, mert neki fog legkönnyebben sikerülni, hogy keresztülvigye az állami szükségletek elintézését.

Tisza gróf Andrássytartja a helyzet emberének és ma az uralkodónak a lemondás bejelentésével egyidőben Andrássy gróft ajánlotta utódjául. Vajjon Andrássy gróft tényleg megbízzák-e a kabinetalakítással, az még nem bizonyos. Azt azonban állítani lehet, hogy csak Andrássy gróf kihallgatása után, mely pénteken fog végbemenni, állanak elő új szempontok a helyzet kibonyolítása dolgában. Akkor fog kiderülni, hogy Andrássy grófn kívül még más politikuskok is kapnak-e meghívást a királyhoz.

A megválasztott képviselők száma:

Szabadelvűpárti	152
Függetlenségi	162
Disszidensek	27
Néppárti	24
Ujpárti	13
Pártonkívüli	10
Nemzetiségi	9
Demokrata	2

KÜLFÖLD.

A orosz—japán háború.

Immár kétségtelen, hogy Oyama ismét megverte Kuropatkin, aki meg akarta kerülni a japán hadállásokat; de a megkerülő szándék nem sikerült és az orosz generaliszmusz újabb kudarca is teljes. A január 25 ikén megkezdett esata tizezer emberébe került Kuropatkinnak és az őt támogató Grippenbergnak. A japániak visszaűzték az orosz csapatokat a Hunhón és most ők vannak azon, hogy Kuropatkin

jobb szárnyát megkerüljék. Az orosz veszteség most is feltűnően nagy. Hiszen tizezer az elesettek száma is igen sok a sebesült, köztük Misesenkó és Kondratovics tábornokok is. A mandzsuriai téli hadjárat minden valószínűség szerint, véget ért ezzel az újabb japáni győzelemmel. Valószínűtlen, hogy Kuropatkin még egyszer támadásra szánja el magát; de ha meg is teszi, hónapok telhetnek abba, amíg veszteségeit újabb csapatokkal pótolhatja. Megnehezíti dolgát az a körülmény is, hogy az európai Oroszország mostanában nem igen küldhet segítő csapatokat; katonái a belső forrongás megfékezésére is alig elégségesek; arról pedig szó sem lehet, hogy mostanában újabb mozgósítást rendeljenek el.

A balti flottában és Rosdosztvenszky admirálisban összpontosul most minden orosz bizalom, minden orosz reménység. Ez az utolsó reménysége a pétervári hadvezetőségnek is és ha ez halál dől el, következhetik — a békekötés.

Nehéz helyzet.

A választások nehéz helyzetet teremtettek. Még csak sejteni sem lehet, hogy ki lesz azon férfi, aki kormányt alakítson, mert a baj ott van, hogy nincs oly párt, a melyre számíthatna az új kormányelnök. Pártok vannak, de egymásra egymással elég arra, hogy többséget alkothasson a parlamentben.

A korona kétségtelen, hogy több férfit kifog hallgatni a helyzet felől, ki talán még Kossuth Ferencet is, mint kinek a pártja a legnagyobb!... De a megoldás rendkívüli nehéz lesz. Nehéz lesz azért, mivel elvi ellentétek választják el egymástól a pártokat, amit nehéz áthidalni.

Vegyük elsőbbségre is, a dualizmus alapon álló pártokat.

Többségben vannak a personál-unionisták fellett. De ür van köztük a kérdések fölfogásában. Az új párt mástört magyarítja a Deák művét, mint a szabadelvűs néppárt. A néppárt másként magyarítja a szabadelvűséget, mint a szabadelvűs ujpárt; és fő programja a revízió. Már most, ha a dualizmus alapon álló pártok egyesülnének, hogy legyen meg a 67-es többség, miként tudná egyöntetűvé tenni az ujpártot a leendő miniszterelnök?

Ez képtelenség. Már az alakulásnál be fog állani a bomlási proceszszus. Ha ellenben a néppárt kihagyatik a kormányiprt alakítási törekvésből, akkor nem lesz meg a 67-es alapon álló kormány-párti többség.

pardon! hölgy állt közel hozzá, — égi gyönyör ömlött, száguldott végig idegen. Ez a körtűnet Szegeden érte el nála a kifejlés stádiumát. Kereskedősgöd volt egy nagyobb üzletben, ahol sok csinos vásárló hölgy fordult meg naponként. Jó pudlista lévén, főnöke teljesen megbízott benne, (Héj, hol van már az a híres cég!)? A csőd régmúlt világában!)

Abban az időben — bizony régen volt már az a barna hajfürteim voltak akkor — nem mindegy volt még ismeretes a „boltoskasszirnő“, a hogy a pénztárnoknő neveztek. Akkor a teljesjogaru segéd szaldirozta a vevő számláját, s azután számolt el a főnöknek a bevételről. Furesa szokás volt. De így volt. Valószínűleg azért, mert abban a korban több becsületes ember: hozott meseszárnyain a világra a — golya...

Márton ficsur nőtisztelő barometruma ekkor már olyan magas skálára hágott, hogy egy szerencsétlen foglalkozásra adta magát: Verseket irogatott a — nőkhez.

Az a hétérszagra szóló halálösübene még megbocsátható volna. De tovább ment! Drámát, vagy népszínművet ugyan nem „költött“, — hanem: a kotlásióvad izzadmányait kis „kutyanyelveken“ a vásárló nők számlája mellé lopkodta. Mint az „egyenlőség“ barátja, olyankor nem igen válogatott meg, hogy kit fog lagymatag érzésbe hozni tüzes, szerelmi nyilatkozatával. A földolog nála az volt, hogy az „illető“ nő legyen. Hiszen „azok is“ a teremtes nagy alkotásai, — finomabb kiadásban — vagy mint mondani szokta: „díszes bőrkötésben.“ Nem csoda hát, ha egyszer jó képű, vigánós szolgálo, máskor meg egy-egy kegyes uridáma akadt a Márton által kiszolgált csomagban — a számla mellett — ilyen kezdetű vad részletezésre:

Szép Afrodit, drága kincsem,
Hallgassál meg végre engem!

A mit tőled keblemm kér,

— Junó vagy — hát nem is nagy bér...

Vagy:

Zefir szellő lengedez,

Égő szivem

Bordó szinben,

Te utánad révedez,

Rémledez, — és tévedez.

A hűledező kundsajt tővé tette kis csomagját a felsorolt secessionális különlegességeikért, de a leg-szorgosabb kutatás után sem akadt a fennevezett Afrodit, Junó, Zefir, meg Bordó című áruickek nyomára. Végül aztán jókat nevettek a Márton „lángoló érzelmein“, hogy „hochroth“ színű lett attól az arcuk... El is neveztek a városban a költői lelkületű (!) fiut „a szoknyák csendes bolondjának.“

Mikor a vén Pícus tudomást szerzett fia gyógyíthatatlan betegségről; bezónázott az Alföld metropolisába, s így szólt Mártonhoz: — Fiamlében! Nem te meg vodj ed kereskedőségéd, hanem vodj te ed keserűségéd. Jössz most velem haza, az árendatoriába!

Igy került aztán haza Márton, a szülőfalujába.

Azon időben esudado og történt. A szatócs meg az árendás között a háboruszkodás terén holtsezon ütött be. Grósz, a szatócs hitorsos, már távolról nyagokat köszönt: Pícusnak: — Ász' szolgálja kedves Klein ur! (Már nem Pícus?)

— Hát ezt már milelte, hogy egyszerre olyan finom lett hozzánk, kérdezte Márton az apjától?!

Azt az öreg zsidó is szerette volna megtudni.

— Valószínűleg fél az atyafi. Nem hiába. Nagy legény lettél, Mártonkám s gondolja, hogy ketten jól elbánhatunk vele!

Ilyen magyarázatot adott az árendás az ellenfél meghunyászkodásának.

*

Volt pedig a szatócsnak egy gyönyörű szép leánya a Herminka. Ez a kis nőstényördög valóságos réme volt a családnak. Réme és zsarnoka. A mire azt mondotta, hogy „ugy akarom“ — annak török szakad, úgy kellett lenni. Ezt a kis hárpia, ezt a nőibörbe bujt sárkány ivadékot maga a szatócs nevelte olyanná, a milyen lett. Tudta Grósz, hogy miért.

— Te, ördögporonty — mondogatta sokszor az apa — ha ilyen boszorkánymotolla lössz továbbra is, hát esküszöm a Jehovára, hogy a Pícus Marcéhoz adlak feleségül.

— Hát aztán? — pattogott Herminka az ijesztgetésre. — Hozzámegegyek. A felesége leszek. De aztán meg is látja az ifjuur a százszorosan égő tüzes poklot, még e földön!

— Hát te hozzá mennél családunk ellenségéhez te, te skorpió — kiállt jól tettetett haraggal a szatócs. — Meg ne próbáld azt eszelekedni — mert mindjárt a fejedhez vágom ezt a... ezt a bűzöt! Na, hát azért is megmutatom, hogy Pícus Mártonné leszek, — dacoskodott Herminka.

Hiszen azt akarta az apja is. Tudta, hogy miért

Vegyük most már a másik eshetőséget, hogy koalíciós kormány alakulás kísérletétől meg.

Tehát a függetlenpárt szövetkezze a dualizmus alapon állók egy részével. Annak taglalásába nem megyek bele, hogy a 67-es alapon álló pártok közül, kik volnának hajlandók szövetkezni a persónál-unióstakkal? . . . Egy ily kísérletezés számbeli többséget kihuzhat ugyan, de elvi összeolvadás csak abban az esetben lehetséges, ha a függetlenpárt elismeri a delegáció intézményét, a közös külügyet, a közös hadügyet, a közös pénzügyet, a közös képviselőtestületet. Ezek elismerése nélkül, a függetlenpárt nem kormány képes párt. De, ha akceptálják a helyzetet, akkor földadák a persónál-uniót alapot és többet 48-as független párt nevezettel nem élhetnek.

Az nem teszi őket még kormányképesse, ha egyelőre megelőlegezik a magyar katonai vezényszóval s önálló vámtérület követelésével. Ezek nem politikai kérdések, a dualizmus keretében is alkalmazhatóak. Az ily kívánatok még kormányképesse nem tesznek egy pártot. Kormányképesse úgy válhatik a függetlenpárt, ha határozott alakban akasztja szegre a persónál-unió elveit és rá lép a dualizmus alapra.

Arra jogot nem szerzett a függetlenpárt, hogy amint egyes lapjaikban olvastam közvetlen választások után: követelhesse a persónál-unióra való lépést. Ezen jogukat elvették tőlük a választók, mert a 413 képviselőből — nem véve belé a horvátokat — persónál-unióista úgy 170. A dualizmus alapon áll ellenben 243, vagyis 73 többség, mely többség felmegy a horvátokkal 113 — számra. Tehát a választások a dualizmusnak adtak többséget.

És higgye el a függetlenpárt, hogy 170-re fel nem viszi a számot, ha Apponyiék át ne csapjanak hozzájuk és a disszidensek, új, néppártot is ne szövetkeztek volna velük. De ettől eltekintve, ha erősen is áll az országban a függetlenpárt, amit én kétségbe nem vonok — az még sem tagadható el, hogy a 67-es alapon állóknak adott többséget az ország és így már ez alapon sem követelhetik a Deák bícs művének a megváltoztatását.

De lesz ebbe bele szólása a kormánynak is! . . . A korona a magyar nemzettel kötő a kiegyezést meg és így azt más alakban is megteheti, ha erre 6 hajlandó s a nemzet is szorítaná. Ausztriának semmi beleszólása, mert 1867-ben a kiegyezést a magyar nemzet nem Ausztriával, hanem az uralkodóval kötő és koronázza ezután meg. Miután azonban úgy a korona, mint a nemzet ragaszkodik a 67-es alaphoz, a választások arról tettek bizonylatot, szó sem lehet a persónál-unióra való lépésre.

Herminka kivette hálóját a „szoknyabolond” Marci után. Az meg beleakadt a finom szövetségbe. Nem esoda. Herminka volt az első lány, aki annyira érdekesítette őt, hogy létezéséről tudomást szerzett s nem állott vele kacérkodni. Nemsokára az esküvő is megtörtént. Az igaz, hogy nagybajjal ment a dolog, mert a két család apraja-nagyja (Grósz csak a látszatért) a multakra való tekintet miatt hallani sem akart a házasságról.

— Hogy egy tányéros, szatócsvér egyesüljön a tekintélyes árendás ivadékkal? Mondta a Picus tábor.

— Hogy mi azt elfeledjük, hogy kiűtöttek minket az árendáságból s aztán ők gazdagodtak meg, s mink szegények maradtunk? Kontráztak a szatócsok.

Mikor aztán a házasság mégis megtörtént, az öreg Grósz ravasz nevetéssel gratulált magának.

— Ezt jól eső a dolog! Mert hát van a vejemnek su-su pénze, de van öneki edj jönőre, szép, hétévesű kány, hárpia oldalbordája, aki ütet előbb utóbb sirba vinni fog! Hahaha!

Márton pedig egy esztendő múlva agyonlőtte magát.

Nem bírta ki a felesége borzasztó székaturált. Mikor senkisémet látta, a szatócs diadalmasan tapsolt.

— Boszum sikerült. Enyém adósságát lekvitoltam. A régiekért odalettem üneik az üvék szive khüzepébe. — Jehova nagy és hatalmas!

És így, ha a függetlenpárt kormány képes párttá akar átváltozni, akkor nincs más mód, mint földadói eddig vallott elveit, és elismerni a Deák bícs alkotását. Ez esetben kialakulhat egy oly párt, amely adhat koalíciós kormányt. Ellenben szó sem lehet, a függetlenpárt kormány képességéről beszélni. Olyan koalíciós kormány alakulásáról szó sem lehet, hogy mindenik párt fönntartsa a maga elvét, közös kormányt alakíthatnának. Az ily kormány születése egy volna a csakhamar való kimúlásával. És újabb bonyodalom állanának elő.

A helyzet tehát mindenképp nehéz. Hímar bekövetkezése a megoldás, ha a függetlenpárt elfogadná a 67-es alapot. De ha ezt nem teszi, akkor nehezen fog pártot alakítani a megbízott miniszterelnök a 67-es pártokból, mert a néppárttal aligha fog egyesülni a szabadelvű párt. A disszidensek új párttal a meggyezés létrejöhet, de ezzel nem jön még létre a többség. Szóval nehéz a helyzet. Végzem ezzel.

Ürmösy Lajos.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi min. kir. Miniszter 1905. január hó 10-én 112407. szám alatt kelt rendeletével Asbóth Viktor főgimnáziumi tanár, miniorita randi házfőnököt és Dr. Balogh Vendel ügyvédet a helybeli állami polgári fiú- és leányiskolák gondnoksága tagjaivá 6 évi időtartamra kinevezte. Mindkét kinevezett, mint önzetlen tanügyi munkás, már régen érdemeit szerzett e kinevezésre, a melyhez mi is gratulálunk.

— **Majláth püspök bíborosok.** Milánóból jelentik, hogy a „Corriere della Sera” vatikáni levelezőjének értesülése szerint a pápa Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt, ki a Vatikánban persona gratissima, bíbornokká fogja kinevezni. A kinevezés, ha a magyar kormány részéről nem ütközik akadályokba, a legközelebbi konzisztóriumon meg fog történni.

— **A Budapesti Közlöny új szerkesztője.** A hivatalos lap szerkesztője febr. 1-től fogva Beksics Gusztáv volt országgyűlési képviselő. Beksics, aki kerületébe Seps-Szent-Györgyre már betegesen utazott le, ott oly erősen meghűlt, hogy súlyos betegsége kezdett bázis állapotba annyira javult, hogy ma már átvehette a hivatalos lap szerkesztését.

— **A hideg áldozata** Borzasztó halált szenvedett a napokban Kézdivásárhelyen Sólyom Dánielné sz. Hegyesi Mária, egy magánosan, nem éppen rossz anyagi viszonyok közt élt özvegy asszony. Künn lakott a város végén, a márkosfalvi uton egy kis házikóban, elzárkózva mindenkitől, még a rokonságtól is. Feltűnt a szomszédoknak a napokban, hogy már régebbi idő óta nem láttak semmi életjelet az asszony lakásán. Kedden aztán szörnyű dolgot láttak a szomszédok: Sólyomné otthon volt, az ágyában, de élettelenül. A napokon át tartott nagy hidegben, tüzet bizonyára nem rakott a szobában s ennek következtében csonttá fagyott. Csütörtökön d. u. temették el nagy részvéttel a szerencsétlen halállal kimúlt asszonyt, kiben Dr. Szentiványi Árpádné, ügyvédné, nagyönőjét gyászolja.

— **Halálozás.** Kézdivásárhelyi idősb Benkő József, eszmadia és háztulajdonos a csernatonai uton, alig néhány héttel ezelőtt 78 éves korában vélegyengülésben meghalt. Öreg felesége nem tudta sokáig viselni utána az özvegység nehéz keresztjét: f. hó 1-én ő is meghalt. Csütörtökön d. u. temették el a rokonság és ismerősök őszinte részvétele között.

— **Helyreigazítás.** Lapunk ez évi 9-ik számában a „Választások” című rovatban, az orbai választásról megemlékezve tudósítók, téves információk folytán azt írta, hogy dr. Zakariás J. követnek „Deák Etelka brassói lakos s Nagy Sándorné koraszna” áll. isk. ig. tan. neje a székelyi nevében csokrot nyújtott át a győztes képviselőnek. Mivel az értesülés nem felel meg a valóságnak, mert a második csokrot egyik joghallgató adta át Zakariás dr.-nak s abban Nagy Sándorné áll. isk. ig. tan. neje egyáltalában részt nem vett, csokrot át nem nyújtott s neve téves információk folytán hozott kapcsolatba ezen ügyben — nem késünk e téren az igazságnak megfelelően rektifikálni az említett hirt. N. Sándorné semmi néven nevezendő csokor átnyújtásában részt nem vett. Ez a valóság.

— **Köszönetnyilvánítás.** „A Nagypontoki Református Társaság” karácsonyfájára (Buda-

pest) adományozni kegyesek voltak: mélt. Cserey Jánosné (Imecsfalva) 2 K., Székely Jánosné 1 K. (Kézdivásárhely), Vajna Károlyné 60 f., N. N., 20 f., Török Bálintné 20 f., K. L. 30 f., Vargháné 20 f., Ütőné 30 f., Wertán testvérek 40 f., Czirmai Zoltánné 1 K., Zujzon Lázárné 1 K., F. Károlyné 30 f., Szacsvainé 50 f., Zoltáni Györgyné 40 f., Bodor Ferenéné 60 f., K. N. 50 f., Özv. Dénes Lajosné 20 f., Bilint Benedekné 40 f., Jancsó Gézánné 60 f., Máthé Mihályné 40 f., Nagy Lajosné 40 f. Összesen 11 korona 50 fillér. Hálás köszönettel nyugtatványozom. Kézdivásárhely, 1905. január 31. Székely Jánosné nyug. ev. ref. lelkesné, a „Nagypontoki Református Társaság” rendes tagja, mint gyűjtő.

— **Mintaméhézet a Székelyföldön.** Tallian földművelésügyi miniszter, miután a kirendeltség jelentéséből arról győződött meg, hogy a keleti karpátok hegyes vidékein a méhészkedésnek különös gazdasági jelentősége van, hogy a világ legjobb méze a székelyföldi méz, amint ezt kiváló szakértők elismerték, elhatározta egy székelyföldi méhészszerkelet létesítését és egy nagyobb mintaméhézet felállítását.

— **Időjelzés.** A Meteor jelenti: Február hav csomópontok 4—5—8—9—10—12—19—24—25-re esnek, így e hónapnak két első harmada változó, míg a harmadik harmada állandóbb időt hoz a számunkra. A csomópontok bolygókiból eredő hatásaik szerint a 4—5-ikiek hideg jellegűek, valamint a 12-iki is, a midőn azonban újabb foltok keletekezése is várható a napon. A 10-iki csapadékos jellegű legvalószínűbb. Enyhült a 19-iki s míg a 24—25-iki újra hideg, vagyis február hó időjárásának átlagos jellege inkább hideg, mint enyhe, különösen hidegnek ígérkezik az 5-ik csomópontot követő időköz, midőn a jelenlegi nagy hideget okozó napfoltok újra visszatérnek hozzánk.

— **A Székely Takarékszövetkezet.** A székelyvári kir. törvényszék vádpancája Ugron Gábor, a csődbefutott Székelyegyleti takarékpénztár volt vezérigazgatója és a hét igazgatósági tagjával szemben a család bukás büntette címén folytatott eljárást a folyó hó 20-án és 21-én tartott ülésében megszüntette. Az illetékek ezekben ennek folytán csakis kis a vétkek bukás forog fenn. Ez ügyet a törvényszék a közelebbi kifizendő főtárgyaláson fogja tárgyalni.

— **A rabipar és az iparosok.** A kolozsvári és iparkamara az érdekelt iparos tudására hozza, miszerint a keresk. miniszter leiratában megnyugtatóul kijelentette, hogy a rab (fegyene) ipar versenye ellen felmerülő panaszokra a rabipar kérdése gyökeres megoldás előtt áll és hogy ennek az iparos világot közelről érintő kérdése végleges megoldásánál az igazságügyminiszter a vele való egyetértésre különös súlyt kíván helyezni.

— **Gyomortalan leány.** A bécsi Rothseheld-kórházban egy leányt ápoltak, kinak ezelőtt négy héttel az egész gyomrát eltávolították. A leány — ki egy keleti fővárosból származik — már régebbi idő óta szenvedett gyomorbántalmakban. Kezelőorvosa a gyomrában gaganatot vélt kitapintani s azért azt ajánlotta neki, hogy utazzék Bécsbe a sebészeti klinikára. A bécsi klinikusok diagnózisa nagyon eltérő volt s hol alképződésre, hol keményedésre, hol pedig tuberkulózisra szólt. Mivel fájdalmak már-már elviselhetetlenek voltak s mivel a beteg a mellett egyre fogyott, a klinikán műtetre határozták el magukat. Ki írhatja le azonban a műtétorvosok rémületét, mikor a hasüreget fölnyitva után azt látták, hogy az egész gyomor merő ily rákmassza. A gyomrot a vékonybéllel összekötő, vagyis az ily esetekben szokásos gastroenterostomiát végezni teljes lehetetlenség volt. Az operáló orvos tehát elhatározta, hogy az egész gyomrot eltávolítja s a vékonybeleket közvetlenül a bázissal köti össze. A műtét meglepő fényesen sikerült. Az első napok természetesen nagyon válságosak voltak s a beteg élete mindig csak egy hajszálon függött. Bár a fistulán keresztül bőségest táplálékot nyújtottak neki, de a szomjúság borzasztóan kinozta. Azt megengedték ugyan neki, hogy torka megnevelésére vizet vessen a szájába, de innia nem volt szabad. Csak egy hét múlva kapott kis adagonként tejet, természetesen nagy óvatossággal. Most azonban annyi folyadékot kap, a mennyire csak szüksége van, s a mellett nagyon jól elbirja a pépszerű táplálékot. A páciens a bécsi orvosok természetesen nagyon becses tanulmány-objektumnak használják föl, tanulmányozzák rajta az anyagcsere, emésztés és így a különös beteg fiziológiai tekintetben is nagyon érdekes eredményt nyújt. Időnként már elhagyja az ágyát s legközelebb bemutatják egy nagy orvosi társaságnak. Esetéhez nagyon kevés fogható van az

egész orvosi irodalomban. Billroth, a gyomorsebészet megalapítója 1881-ben s később pár alkalommal kiirtotta a gyomornak egy kis részét, s utána még néhányan végeztek ily műtétet, de az egész gyomor kiirtása a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

— **Betegápolási pótadó.** Alattirt városi tanács a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóság 590—905 szám alatti rendelete alapján közhírré, teszi, hogy az 1905. évi országos betegápolási pótadó pótkivetési lajszrom, folyó év február hó 1-től folyó év február hó 10-dikéig a 8 napi közszemlére a városi adóhivatalnál ki van téve, és az érdekelt felek által a hivatalos órák alatt megtekinthető. Kézdivásárhelyt, 1905. január, hó 25-én. Dr. Török Andor polgármester.

— **Nyilvános elszámolás az 1904. dec. 31-én a kézdivásárhelyi „Jótékony Nőegylet” által rendezett Sylvester estélyen szíves felülfizetésekről.** Felülfizettek a következők: Elskes Béla és Fejér Károly 20—20 koronát. Ifj. Toth István, 15 koronát. N. N., Stocker Antal és Scheffer Mátyás 6—6 koronát. F. A. és Özv. Cserey Jánosné 5—5 koronát. Nagy Ferenc Ifj. és Dr. Szentiványi Árpád, 4—4 koronát. Iocze István, Király Aladárné, Szaesvay Gyuláné, Balogh János, Ifj. Kovács János, Timár Mihály, Dr. Csia József, Barthos Ignác, Deuts Lipót, Dobay János, Milch Gyula, Szini Gyula, Domby Lajos, Csizsár Imre, Stadler Albin, Koch Sándor, Hassák Vidor, Özv. Jancsó Dénesné, Id. Tóth Istvánné, Tóth Ede, Tóth Lajos, Dr. Dávid Jánosné, Benkő István, Kiss Lajos, Szabó Lajos, Sinkovits Aurel, Diósy Józsefné, Czirmay Zoltán 2—2 koronát. Szöcs Károly, Szabó Géza, Györfő Gergely, Nagy Lázár, Dézsi Bálint, Zajzon Lázár, Nagy Iván Lázár, Diócs Kálmán, Nagy Mózesné özv., Szabó Józsefné, Sebők József, Rákossy Béláné Baló László, Baló Ödönné, Nagy Gerő, Dr. Nagy Emil Pál, Ütő Áronné, Török Bálintné, Mánya Ágoston, Nagy Dénes, Gyárfás Károly, Dávid Antal, Thier Richárd, Nagy István Császár Gergely, Ifj. Dávid István, Csizsár Pál, Benkő Pál, Frenkul Emánuel Késmárky József Balázs Károly, Tóth Balázs, Silberberg Mór, Mártonyi Lukács.

Ifj. Török Samu, Kakucsai Ádám, Benkő Béla, Kovács Gergely, Blatt Mihály, Dr. Szentpétery Bálint, Kupán József, Hamar Zoltán, Lázár László, Konez Károly, Boldizsár Imre, Turóczy István, Tompa Zoltán, Nagy S. Pál, Séra Imre, Alberti Albert, Máthé Mihály, Zelinszky István, Politzer Rudolf, Horváth N., Ifj. Dávid Antal, Benkő Lajos, Lázár Jenő, Szöcs István, Sós Albert, Petrovsky György, Szöröcsy Endre, Gáspár István, X. Y., Ugray Lajos, Vadon Bertalan, Róth József, 1—1 koronát. Lakatos Kálmán, Kreniczky Árpád, Jancsó Sámuel, Vadon Bertalané, 60—60 fillért. Fogadják a kegyes felülfizetők a nőegyesület hálás köszönetét. Székely Jánosné, Ifj. Jakab Istvánné, alelnökök, Balázs Márton, titkár, Benkő Irén, pénztáros.

Piaci árjegyzék 1905. február hó 2-án.

Buza, tiszta, mmázsája	20 kor. 60 fillér.
közepes	20 34 "
Rozs	14 20 "
Árpa	12 05 "
Törökbuza mmázsája	15 K. f. "
Zab	11 34 "
Borsó literje	— 18 "
Lenese literje	— 26 "
Paszuly	— 22 "
Kása köles literje	— 28 "
Burgonya hektoliterje	1 60 "
Marhabusz kilogrammja	— K 88 f. "
Sertéshús	1 08 "
Berbécsesús	— 56 "
Szalma mm.	3 — "
Széna mm.	9 — "
Ökör párja	500 — "
Tehén	320 — "
Ökörbőr	30 — "
Tehénbőr	23 — "
Faggyuyagertya kilogr.-ja	— 86 "
Faggyu mm.	56 — "

Tüzifa 1 □ m.	4 kor. 80 fillér.
Malac darabja	2—5 " "
Liba párja	5 — "
Csirke párja	2 — "
Bárán darabja	8—10 " "
Tojás 10 db	— 60 "
Tehéntej egy liter	— 16 "
Bivalytej egy liter	— 24 "

Köhögés rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!
(181. 9—12.)

Ájlanom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi érebetükkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Levelezőalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és álmokönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Fü-

sűk, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkell remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, cvikke-
rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANGSÓ MÓZES

gózerőre berendezett könyvnyomdájá, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedés

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoscsikat, ablak carnissokat, hajlitott és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszékényeket, ebédlő és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg ujjonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett boesítok szíves rendelkezésre.